

KARGO TAŞIMACILIĞI HİZMETLERİ (4. HAFTA)

PTT KARGO VE KURYE GÖNDERİLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yasaklar

Haberleşme niteliğindeki yazılarda yasaklar

MADDE 38 – (1) Kargo gönderileri ile yurt dışı koli içlerine, kapsamına ilişkin satış fişi, fatura, irsaliye, makbuz, alındı, kullanım kılavuzu gibi doküman haricinde açık olsa bile mektup veya haberleşme niteliğinde yazılar konulması yasaktır. Ayrıca, haberleşme niteliğindeki yazılar kargo gönderileri ile yurt dışı kolilerin ambalajlarına yazılamaz. Kabul esnasında kapsamında veya ambalajında haberleşme niteliğinde yazılar veya mektup bulunduğu görülen kargo gönderileri ile yurt dışı koliler kabul edilmez. Bunların kabulden sonra görülmesi halinde açık ve kapalı mektuplardan ve haberleşmeye dair yazılar taşıyan diğer kağıtlardan ağırlıklarına göre iki kat mektup ücreti alınır. Bu yazıların tahta, kumaş, kitap ve benzeri maddelerin üzerlerinde, sargı veya ambalajlarında bulunması halinde ise bunlardan kayıtsız bir mektubun ilk ağırlık kademesine göre iki kat posta ücreti alınır.

(2) Kurye gönderileri ile yurt dışı APG'ler hakkında birinci fıkrada belirtilen hükümler uygulanmaz.

Yasak maddeler

MADDE 39 – (1) Gönderilerin içinde aşağıdaki maddelerin gönderilmesi yasaktır.

a) Tabiat ve mahiyetleri veya ambalajları dolayısıyla kişileri tehlikeye düşürebilecek, posta gönderilerini kirletebilecek veya bozabilecek, parlayıp alevlenebilecek veya patlayabilecek nitelikte bulunan tehlikeli maddeler,

b) Bozulabilecek biyolojik maddelerle radyoaktif maddeler,

c) Afyon, morfin, kokain ve esrar gibi uyuşturucu maddeler,

ç) Üzerinde hakaret veya tezyif edici adres, yasak lakap, unvan ve deyimlerle genel edep ve töreye uymayan veya güvenliği bozucu ve suçu teşvik edici işaret, resim ve yazılar taşıyan gönderiler,

d) Kanun, tüzük ve kararlarla alınması, satılması, taşınması veya elden ele geçmesi yasak edilen her türlü maddeler,

e) Canlı hayvanlar ve böcekler,

f) Kurutulmuş veya başka suretle muhafazası sağlanmış olanlar dışındaki cansız hayvanlar ve böcekler,

g) Değer konulmuş veya sigortalı gönderiler dışında kalan gönderiler içine kağıt para, elinde bulunduranın faydalanabileceği her türlü değerli kağıtlar, madeni para, altın, platin ve gümüş külçeleriyle değerli taşlar veya bunlardan yapılmış eşya ve mücevher gibi değerli maddeler.

Yasak maddelerde istisnalar

MADDE 40 – (1) Gönderilerin içinde;

a) Tıbbi ve fenni bir amaçla gönderilen ve göndericilerin bu gibi yollamalara izinli oldukları resmi belgelerle belirtilen afyon, morfin ve kokain gibi uyuşturucular,

b) Arı, ipek böceği, sülük gibi ilgili Bakanlıklarca gönderilmesine yazılı izin verilen canlı böcekler,

c) Resmi kurumlarca incelenmek üzere adli tıba gönderilen insan, hayvan organ veya salgıları ile suç aletleri, tehlike ve zararları önlenmiş, canlılığının veya maddenin özelliğine uygun ambalaj edilmiş gönderilerin, resmi olmayan kurumlar tarafından gönderilmek istenmesi halinde resmi kurumlardan alınan yetki belgesi aslının kabul merkezinde alıkonulmak, kurum adı ile yetki belgesi tarih ve numarasının kabul formu ile ambalajı üzerine de yazılmak üzere, kabul edilir.

(2) Uçakla taşınan yurt içi ve yurt dışı gönderilerde hava taşımacılığı kuralları ile sevk yoluna bakılmaksızın yurt dışı gönderilerde ayrıca ilgili ülke veya posta idarelerinin belirlemiş oldukları yasak, sınırlandırma ve istisnalar dikkate alınır.

Resmi daire ve kuruluşlar için özellik arz eden maddelerin kabulü

MADDE 41 – (1) Adli Tıp ve sağlık kurumlarına tahlil veya incelenmek amacıyla gönderilmek istenen insan, hayvan organ ve salgıları gibi fena koku ve mikrop yayabilecek maddeler istisna olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen maddeler, resmi kurum ve kuruluşlar yanında yetkilendirilmiş özel kurum ve kuruluşlarca da gönderilebilir. Resmi kurum ve kuruluşlar dışında birinci fıkrada belirtilen yerlere yollanacak bu tür maddelerin kabulü için resmi dairelerin her defasında yazılı izni istenir.

KARGO TAŞIMACILIĞI HİZMETLERİ (4. HAFTA)

(3) Birinci fıkrada belirtilen maddelerin gönderiler içinde kabul edilebilmesi için, ambalajda genel ve özel kurallara uyulmakla birlikte aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur.

a) Gönderilecek örnekler, ilgili kurumca belirlenen özel ambalaj yanında genel ambalajlama kuralları da dikkate alınarak, ambalajın boş kalan yerlerine muhtelif dolgu malzemesi kullanılarak sabitlenir. Dış ambalaj üzerine bozulabilir, kokan maddedir veya açılması tehlikelidir gibi ibareler taşıyan bir etiket yapıştırılır ya da bu ibareler göze çarpacak büyüklükte gönderi üzerine yazılır.

b) Değer konulmuş veya sigortalı olmasa bile, değer konulmuş veya sigortalı gönderilere ilişkin ambalaj koşullarına ayrıca uyulur.

(4) Herhangi bir nedenle yolda akan veya fena koku yayan bu gönderiler için tutanak düzenlenerek derhal mahalli mülki idare amirine bilgi verilir ve mülki amirin görevlendireceği ilgili kurum ve kuruluşun temsilcisi ile PTT personeli tarafından oluşturulacak komisyon alınacak karara göre işlem yapılır.

(5) Adli makamlar tarafından Adli Tıp ve benzeri yerlere gönderilen gönderiler herhangi bir nedenle yolda akar veya fena koku yayarsa görüldükleri yerde bir tutanak düzenlenir ve tutanağın bir nüshası ile birlikte en yakın Cumhuriyet savcılığına teslim edilir. Bu tutanağın bir örneği gönderici adli makama verilmek üzere çıkış işyerine yollanır.

Yasak maddelere uygulanacak işlem

MADDE 42 – (1) Kapsamında yasak maddeler bulunan, üzerlerinde hakaret veya tezyif edici adres, yasak lakap, unvan ve deyimlerin yazılı olduğu gönderiler kabul edilmez. Yanlışlıkla kabul edilmiş olanlar hakkında, tespit edildikleri yerde Posta Tüzüğü'nün 123 üncü maddesine göre işlem yapılır.

PTT'nin kabule mecbur olmadığı maddeler

MADDE 43 – (1) PTT kolayca kırılabilir, tabiatları gereğince kolayca bozulabilecek ve hasara uğrayabilecek ve fena kokular yayabilecek maddeleri kabule mecbur değildir. Gerektiğinde bu tür maddeler için özel ambalaj şartları tespit edilerek tebliğ edilir.

Sorumluluk

PTT'nin sorumluluğu

MADDE 44 – (1) PTT, gönderilerin kabulünden teslimine kadar geçecek süreçte Posta Kanunu, Posta Tüzüğü, Dünya Posta Birliği Kararları İcra Tüzüğü, ikili anlaşmalar ve bu Yönetmelikte belirtilen hallerde ve ancak belirlenen hadler içinde sorumludur.

(2) Gönderilere ilişkin yapılan sözleşmelerde belirtilen sorumluluk hükümleri saklıdır.

(3) Tabiat ve mahiyetleri bakımından hasar, kırılma, bozulma, kokma tehlikesi kuvvetli olan maddelerin gönderilmesinde, zararın bu yüzden ileri geldiği kabul olunur. Ancak gönderme sırasında alınacak özel tedbir için ek ücret alınmış ise PTT sorumludur.

(4) Türkiye'den gönderilen bir posta gönderisinin milletlerarası sözleşme ve anlaşmalara göre sorumluluk kabul eden yabancı bir memlekette kaybolması veya hasara uğraması halinde PTT ilgili yabancı memleketin vereceği tazminat derecesinde sorumludur.

Sorumluluktan kurtulma

MADDE 45 – (1) PTT,

a) Zarar veya hasar, zorlayıcı sebeplerden veya göndericinin yetersiz ambalaj kullanması, gönderilerin usulsüz tertip edilmesi gibi göndericinin kusurundan ileri gelirse,

b) Zarar veya hasar, gönderinin içindeki maddenin tabiatından kaynaklırsa,

c) Gönderinin içinde yasak maddeler varsa,

ç) Zorlayıcı ve mücbir sebeplerle kayıtların ve belgelerin elden çıkması yüzünden gönderinin sahibine verildiğini ispat mümkün olmuyorsa ve sorumluluk da başka suretle tespit edilemiyorsa,

d) Değer konulmuş ve sigortalı gönderilerin içinde değerli bir şey bulunmadığı veya gönderiye hile ile gerçek değerinden fazla değer gösterildiği anlaşılırsa,

e) Gönderici, gönderilerinin postaya verildiği tarihin ertesi gününden başlayarak kanuni süre içinde başvurmuş olursa,

sorumluluk taşımaz.

(2) Hak sahibi tarafından, itirazsız kabul edilen gönderilerden PTT sorumlu değildir. Teslim alındıktan sonra zarar ve hasar hakkında yapılan başvurular kabul edilmez.

KARGO TAŞIMACILIĞI HİZMETLERİ (4. HAFTA)

(3) PTT, bu Yönetmelik hükümlerine göre yok ettiği veya yetkili makamlara teslim ettiği gönderilerden dolayı sorumlu değildir.

Göndericinin sorumluluğu

MADDE 46 – (1) Taşınması kabul edilmeyen maddelerin yollanması veya kabul şartlarına uyulmaması nedeniyle gönderilerin hizmet sunumundan kaynaklanan bir kusur olmaksızın diğer gönderilere, görevli personele veya üçüncü şahıslara vereceği zararlardan gönderici sorumludur.

Tazminatlar ve Başvuru Hakları

Tazminat için başvurma hakkı ve zamanaşımı

MADDE 47 – (1) Kabul edilen her gönderi için, hak aramak veya tazminat istemek ya da dava hakkı göndericininindir. Gönderici bu hakkını alıcıya devredebilir. Göndericinin bu hakkını alıcıya devrettiğini bildiren yazı alıcı tarafından verilirse, PTT bu belgedeki imzanın tasdikini isteyebilir.

(2) Alıcı, içi çalınmış veya hasara uğramış gönderileri teslim alırken ihtirazi kayıt ileri sürmüştü ve yapılan tespit de PTT'nin sorumluluğu ortaya çıkmışsa, tazminat alma hakkı kendisine geçer. Bu durumda tazminat alıcıya ödenir.

(3) Başvurma hakkı gönderinin kabul edildiği tarihin ertesi gününden başlayarak yurt içi gönderilerde bir yıl sonunda, yurt dışı gönderilerde ise gönderi türüne bağlı olarak Dünya Posta Birliği Kararları ve posta idareleri ile yapılan ikili anlaşmalarda belirtilen süre sonunda zaman aşımına uğrar. Yurt dışı gönderiler için bu süreler Genel Müdürlükçe ayrıca duyurulur. Bu süreler içinde PTT'ye veya mahkemeye başvurulursa süre kesilir. Bununla beraber başvurma üzerine yapılan inceleme veya araştırma sonucunun ilgililere bildirildiği tarihten itibaren yeni bir süre başlar ve süre yeni bir başvuru ile tekrar kesilmez.

(4) PTT, kendisine başvurulması veya mahkeme yahut icraya başvurulduğunun tebliği hallerinde, lüzumlu kayıt ve belgeleri anlaşmazlığın çözümüne kadar saklar. Ancak anlaşmazlık konusu ile ilgili olmayan posta servisine ait evrakı iki yıldan fazla süre ile saklamak zorunluluğu bulunmamaktadır.

Tazminat isteklerinin sonuçlandırılması

MADDE 48 – (1) Göndericinin veya gerektiğinde alıcının tazminat istekleri, zarar veya hasarın kesin bir surette anlaşılmasından sonra sonuçlandırılır.

(2) PTT, araştırma ve soruşturmaları altı ay içinde bitiremediği takdirde, haklı olmadığına anlaşıldığında geri vereceğini taahhüt eden hak sahibine tazminatı öder. PTT tazminatı ödemediği takdirde lüzum görürse hak sahibinden tazminat haddi içinde kanuni teminat isteyebilir. Bu teminatı veremeyenlere tazminatın ödenmesi soruşturma sonuna bırakılır.

(3) Hak sahibi, verileceği kendisine tebliğ edilen tazminatı tebliğ tarihinden başlayarak yurt içi gönderilerde iki yıl, yurt dışı gönderilerde bir yıl içinde alabilir.

(4) Müşterilerle yapılan özel sözleşmelerde tazminatların hangi aşamada ödeneceği ayrıca belirlenebilir.

Değer konulmamış ve sigortalananmış gönderilerin tazminat miktarı

MADDE 49 – (1) Değer konulmamış veya sigortalananmış gönderilerin kaybolması, içindeki eşyanın tamamının veya bir kısmının çalınması veya hasara uğraması hallerinde tazminat ödenir.

(2) Yurt içi değer konulmamış veya sigortalananmış kargo ve kurye gönderileri için ödenebilecek tazminat, ek hizmetler haricindeki sadece ağırlık ve boyutuna göre kabul ücretinin on katından fazla, taahhütlü mektuplar için ödenen taahhüt ücretinin elli katından az olamaz.

(3) Değer konulmamış veya sigortalananmış ödeme şartlı gönderilerin kaybı, hasarı veya kapsam eksikliği halinde ikinci fıkraya göre tazminat ödenir. Ödeme bedeli tahsil edilmeksizin gönderinin alıcısına teslim edilmesi halinde şart koşulan bedel ödenir.

(4) Ödenecek tazminatın tespitinde, gönderinin kabul edildiği yerdeki ve zamandaki gerçek değeri ve hasar halinde ise uğradığı zarar derecesi göz önünde bulundurulur.

(5) Yurt dışı koliler ve APG'lere, Dünya Posta Birliği Kongresi Kararlarının Posta Kolilerine İlişkin Anlaşma hükümleri çerçevesinde ağırlık esasına göre ya da yabancı posta idareleri ile yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde belirlenen limitler dahilinde tazminat ödenir.

(6) Yurt içi ve yurt dışı gönderilere ilişkin tazminat ödemelerinde gerçekleşmemiş kârlar veya dolaylı zararlar dikkate alınmaz.

KARGO TAŞIMACILIĞI HİZMETLERİ (4. HAFTA)

Değer konulmuş ve sigortalı gönderilerin tazminat miktarı

MADDE 50 – (1) Değer konulmuş veya sigortalı gönderilerin kaybolması, içindeki eşyanın tamamının veya bir kısmının çalınması veya hasara uğraması hallerinde ödenecek tazminatın en yüksek tutarı konulan değer miktarıdır. Ancak, hasar veya eksiklik söz konusu olduğu takdirde hasar veya eksiklik derecesinde tazminat ödenir.

(2) PTT'ce, gönderilen gönderilerin içindeki eşyanın kabul edildiği tarihte konmuş olan değerden daha az değerde olduğu ispat edilirse, bu değere göre tazminat ödenir.

(3) Kaybolan, çalınan veya hasara uğrayan gönderilerde kanun yoluyla hükümsüzlendirilmesi mümkün olan kâğıtlar bulunuyorsa, PTT'nin bu kâğıtları hükümsüzlendirme yoluna gidebilmesi için hak sahibinin alacağı tazminat bedeline kadar olan hakkını PTT'ye bırakması gerekir. PTT'ye bırakmadığı ya da kendisi hükümsüzlendirmeye gitmediği takdirde ödenecek tazminat, değer konulmamış gönderilerde olduğu gibidir. Ayrıca, hükümsüzlendirme işlemi gerçekleşinceye kadar herhangi bir tazminat ödenmez. Hükümsüzlendirilmeden dolayı yapılmış masraflar PTT İdaresince karşılanır, tazminat ile birlikte kusurlusuna rücu edilir.

(4) Sözleşmelerle, gönderilerde oluşabilecek zarara ilişkin özel düzenlemelere yer verilebilir.

(5) Değer konulmuş veya sigortalı ve ödeme şartlı gönderilerin kaybı, hasarı veya kapsam eksikliği halinde birinci fıkraya göre tazminat ödenir. Ödeme bedeli tahsil edilmeksizin gönderinin alıcısına teslim edilmesi halinde şart koşulan bedel ödenir.

Kullanılan Kaynaklar: Ptt Kargo Ve Kurye Gönderileri Hakkında Yönetmelik/ Kargo ve Kurye Gönderileri İşletme Rehberi